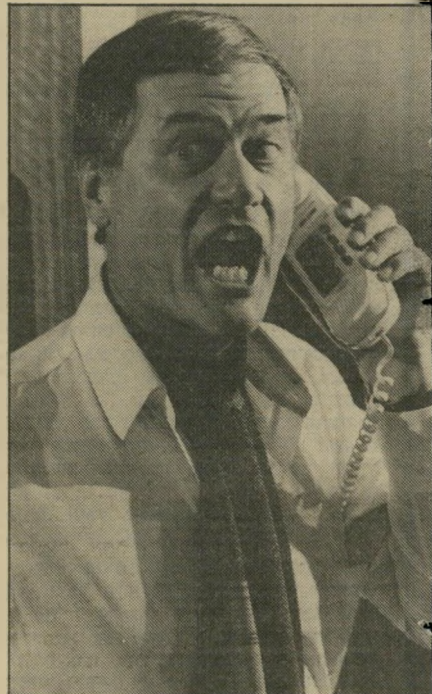


הזה, שאייאספר להזכיר את כולם מבלי לכתוב אותו מחדש.

חובות גדולים. כל המצוי ברזי הור ליווד יודע מייד שלמרות כל התזוית הזאת, זהו בעצם סרט ריאליסטי, שהשי ראתו בחיי אדוארדס עצמו. במשך שנים היה בימאי מצליח עד שהוא איבד את האשראי שלו בהוליווד, כשעשה עם רעייתו סרט מתוק ויקר בשם לילי יקירת, שהכניס את חברת פארמונט לחובות גדולים. אדוארדס נאלץ אז לעזוב את הוליווד למשך 10 שנים. עשה את שלושת הפנתוזים הוורודים שהוכיחו כי כוחו כמכניס כספים לא אבד, חזר ועשה את 10 ומאו הכל שכחו את הקללה הרב בצת עליו. הם שכחו, הוא לא, ומנהל ההפקה המיפצתי בסרט מזכיר מייד את רוברט אוונס, נערי-השעשועים שהיה מנהל ההפקה של פארמונט בתקופת גלותו של אדוארדס. עם כמה טיפוסים של גיימס אוברי, האיש שהתאכזר אל הבימאי כאשר פנה לחיגור.

אשר לזהות הכוכבת שצריכה לשנות תדמית, אין שום בעיה. אדוארדס נשוי לג'ולי אנדריוס, המנסה להשיר מעצמה כבר שנים את תדמית מרי פופינס (זאת, להבדיל מן הדמות בסרט המפחדת לשנות תדמית). סוכנת השחקנית סו מנגרס כבר איחלה לאדוארדס שאחד מהרי האלפים יתמוטט על ביתו בגלל הקאריקאטורה לדמותה, שמציירת כאן שלי וינטרס



דארי הגמון כמנהל אולפן
איש לא שומע

(אדוארדס השיב כי מוטב שהר יתמוטט על הבית ולא סו מנגרס), ואפשר להמי שיך במישחק הזהויות הזה עוד זמן רב. למשל, האם אין מאריה ברנטון, הכוכב בנית המבלה עם מנהל ההפקה, מזכירה משום מה את אלי מקגרו, שייתה אחרי כך רעייתו של מנהל ההפקה האמיתי, רוברט אוונס?

הנקודה הישראלית. למען הצדק, צריך לומר שאדוארדס אינו מתייחס לבן-דמותו בסרט בחסד מיוחד או בהתחשבות כלשהי. ריצ'ארד מאלין (כוכב בוטות בטלוויזיה) הופך אותו לדמות גרוטסקית, מטורף כבר בתחילת הסרט, ומשוגע עוד יותר כשהוא שפוי בדתו.

מה שהוא חושב על כל הוליווד אפשר להסיק מתוך תעלול השזור בסרט לכל אורכו. בסצינה הראשונה נראה אדם בריא-גוף רץ על חוף-הים בלוויית כלבו. הוא נתקף שבץ-לב, מתמוטט, מבקש עזרה אך אין איש שומע, ונופח את גשמתו על החוף, כשכלבו לידו. למחרת אין איש מבחין בגוויה, אפילו לא אלה המתפעלים מן הכלב. בלילה נשטפת הר גופה אל הים. למחרת, הים מקיא אותה שוב אל החוף והפעם היא זוכה להכרה רישמית, ומסתבר שהו שחקן-מישנה ותיק, הזוכה אפילו להספד של עשר שניות בטלוויזיה. כל הסיפור הזה נכנס בצורת סצינות קצרות, בתוך העלילה גדושת הפעילות של המפיק, אשתו, רופאו, מנהלו וכל היתר.

וכאן באה הנקודה הישראלית. בסופו

ביירות כתפאורה



במעגל ההונאה (גורדון, תל-אביב, גרמניה) — סרט זה הוא מעשה בלעם. בהתחלה, התכוון הבימאי פולקר שלנדורף להציג את המוכנה והחידלון של ליבראל שמאלני מגרמניה, מול הבעיות של העולם השלישי. אחר-כך הוא בחר כרקע את מילחמת האזרחים בלבנון (זאת בהשראת הספר שבו החליט להשתמש, "ההונאה", של ניקולאס בורן). אז יצא לבקר בביירות, וההרס, הטירוף והאימה שמצא בעיר הזאת, בילבלו כנראה את חושיו. הוא צילם שם את הסרט, ערך אותו בגרמניה, והתוצאה היא תעודה מטושטשת ובלתי-מדויקת של לבנון, ובתוכה דמות מטושטשת ושדופה של עיתונאי גרמני המנסה למצוא את עצמו תוך כדי ניסוי המילחמה שם.

העלילה עצמה מצטמצמת למושגים השיגוריים ביותר של רומן משומש. הגיבור אינו מוצא מנוחה בבית כי הוא אינו גבר משוחרר די הצורך להבין את דרישות אשתו. הוא יוצא ללבנון כדי לברוח מסיר הלחץ המישפחתי, ופוגש שם אשה גרמניה שהיתה נשואה לערבי והתאלמנה. הוא מתאהב בה, עד שהוא מגלה כי יש עוד גבר בחייה, מבני המקום, וזה שובר אותו לחלוטין.

הרקע, שנועד לסמל גם את הנפש השסועה של הגיבור, הוא מילחמת אזרחים. זהו החלק המרשים ביותר מבחינה חזותית, כי ביירות שלספקת תפאורה טבעית מעוררת פלצות, ובתוכה הצית שלנדורף דליקות, הורה לניצביו לירות ימינה ושמאלה, ויצר מילחמה מפוברקת בשביל הקולנוע, בשכונת למילחמה האמיתית שהתנהלה שני רחובות רחוק יותר. צריך להדגיש שאין כאן אפילו מטר אחד של סרט תיעודי, הכל בויים בקפדנות רבה בכוונה תחילה, מאחר שמדובר לא במילחמה כמו שהיא, אלא כפי שכתב גרמני רואה אותה.

כל מי שינסה לחדור קצת יותר לרוי המצב, לפי הסרט, יעמוד בפה פעור. ברור לו שהנוצרים הם כולם רוצחים חסרי נשמה, בין אם הם מסתתרים מאחרי מסיכות שחורות כשהם יורים בעוברים ושבים ברחוב, או שהם משתכשכים בבריכות-פאר, בחווילותיהם בהרים, כשהם מתכננים את חיסול אויביהם, או שהם מוציאים חיסול כזה לפועל באכזריות מעוררת סלידה. בהיותו בעל יומרה של אובייקטיביות, מראה שלנדורף גם את הצד השני, פלסטינים העורכים טבח בעיירה דאמור,



ברונו גאנץ: חוכמה בגרוש

כדי לנקום. מה שעושים כל אלה, אפשר לראות. מה רוצים מעשים אלה לומר, ומה מתרחש באמת מאחורי הקלעים — זה אינו מעניינו של גיבור הסרט או של הסרט עצמו, כנראה.

ובכך טמון למעשה אחד משני לקחי העיקריים. כמו העיתונאי המזדעזע אמנם מן המחזות הנגלים לעיניו, אבל כואב בעיקר את כאבי אהבותיו הנכזבות, גם הבימאי מלא רצון טוב להשתתף בצער הזולת אבל עוסק יותר בתיסכולים הפרטיים של איש מערב שאינו מצליח להסתגל לצורת המחשבה וההתנהגות של עולם שהוא מסמפט אותו אולי, אבל הוא זר לו לחלוטין.

ולקח שני — מן הדמות של העיתונאי ושל חבריו למיקצוע שאותם הוא פוגש בביירות, אפשר להבין מדוע העולם עדיין חי בערפל מוחלט כליכך, בכל הקשור לבעיות המזרח-התיכון. הכל מדברים, מבלי לדעת בדיוק על מה, ברש מוצנח מהשמיים כדי להכין בשבוע תיאור מפורט של מצב מסובך שורשי עמוקים ותקועים בעבר הרחוק, והוא מגיש את מסקנותיו בגלולת חוכמה בגרוש, המלווה בדרך-כלל בתמונות סנסציוניות, הקובעות את השטח שיוקדש לנושא באמצעי-התיקשורת.

לבסוף, אין צורך לראו. ישראל בקושי מוזכרת בסרט. אין לה חלק, לא לטוב ולא לרע בו. כאשר בעיה מעיקה מדי ואין עליה תשובה, יש הבוחרים, בגילוי לב, להתעלם מן הבעיה.

תדרין

חובה לראות:

של הסרט נערכת הלוויה גדולה. שצריכה להיות שיא הניחוח, שהלך והתעצם במהלך העלילה, באותה הלוויה, שבה משמיעים הספד הוליוודי טיפוסי, יש בילי בול בגופות, והגוויה שעל חוף-הים שוב צצה בתוך הסיפור המרכזי.

אלא מה? מסחבר שמישהו סבר שהסרט

תל-אביב: ממאו עד מוצארט, חמים



בנסמן פונג כתפקיד הטבח הסיני
פגישה מיקרית של אורז ומכונית

וטעים, טוראית בנג'מין, חקירה לילית, האדומים. כלבי הקש. **ירושלים:** מילחמה ואבה, טוראית בנג'מין, פאדרה פאדרונה. **חיפה:** האדומים, חלף עם הרוח, שלושה אחים.

ארוך מדי, וכל החלק הזה של הסרט נשאר בחוק. בכל אופן לא נכלל בו בהקרנות-מוקדמות שנערכו בארץ. על מה ולמה, לא יודע, אבל לאדוארדס היה בוודאי מה לומר על הנושא. מי יודע, אולי יכלול גם מפיצים בסרטו הבא.

תל-אביב

***** אהבת החיים** (לימור, ארצות-הברית): מתאים לביקורו של ג'רג' סיגל בישראל, זהו מצחיקון רומנטי עשוי במיקצועיות בעורתה הרבה של גלנדה ג'קסון.

***** האדומים** (רביחן, ארצות-הברית): וורן ביטי ודיאן קיטון בסיפור אהבתם המרתק של לואיז בראיינט וג'ון ריד, העיתונאים המעורבים בלידת התנועה הקומוניסטית באמריקה.

***** ממאו עד מוצארט** (מו-סיאון, תל-אביב) — סרט תיעודי על מסעו של הכנר אייזיק שטרן בסין, מוכיח שיש אפשרות להבנה בעולם, גם בין תרבויות שונות לחלוטין זו מזו, אם יש רצון טוב ואהבת אמנות בשני צידי המיתרס.

***** חמים וטעים** (סטודיו, ארצות-הברית) — קומדיה מטורפת, מברייקה, מלאת רעיונות כרימון של בילי וילי-דר, על שני מוסיקאים המתחפשים למור-סיקאיות כדי להימלט מגאנגסטרים הרודים פים אחריהם. טוני קרטיס וג'ק למון הם המוסיקאים, ומרילין מונרו היא כוכבת תיזמורת הנשים שבתוכה הם מסתתרים.

ירושלים

***** פאדרה פאדרונה** (מיטשל, איטליה): סירטס של האחים טאוויאני על פער דורות ותרבויות, דרך יחסי בן ואביו השאובים מניסיונם האישי של הבימאים.

***** מילחמה ואהבה** (בנייני הר-אומה, ארצות-הברית) — בירושלים עדיין ממשיך פסטיבל וודי אלן. בסרט אשר מציג את דיעותיו של הבימאי וגם השחקן הראשי על מילחמה, שלום ושאר צרות העולם.